

Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din comuna Rădășeni, județul Suceava

Daniela-Maria Ciocîrlan
Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava

My article is based on the attestation of the localities and the toponymy from Rădășeni county, which was a part of the old Malini District. This research may be a path for the further linguistic and historical documents of this region. The aim of this investigation is to analyse denominative structures, the meaning and the way of creating topographical structures.

Comuna *Rădășeni* este situată în partea de nord-vest a municipiului *Fălticeni*, în dreapta râului *Şomuzul Mare*. Așezat într-o depresiune de mari proporții numită *Groapa Rădășenilor* (cca 5 km N-S, 2 km E-V și 100 m pe verticală), satul *Rădășeni* „se întinde ca o uriașă grădină între dealuri rîpoase, nalte, drepte ca niște cetățui, ca niște morminte din trecut”¹. Vechimea așezării „se pierde în trecutul îndepărtat”².

Săpăturile arheologice făcute pe dealul *Cetățuia*, ce domină satul de azi în partea sudică, au scos la iveală urme de viață omenească: vase de lut cu toarte, vase colorate în alb, brun și cărămiziu, culoarea păstrîndu-se și în interiorul lor, apoi topoare de silex, pumnale de os, idoli de argilă - materiale caracteristice perioadei neolitice³.

Prima mențiune documentară cunoscută despre sat datează de la 16 februarie 1424 - „Uricul lui popa Iuga asupra satului *Buciumeni*”. Alexandru cel Bun (1400-1432) dăruise preotului Iuga și alte sate, printre care figura și *Rădășeni*⁴. În secolele următoare acest toponim apare destul de frecvent în documente. Astfel, la 1558, Alexandru Lăpușneanu îl dă Mănăstirii Slatina, la 1591 au loc răscoale țărănești⁵, iar la 19 iulie 1648, Vasile Vodă întărește lui Gavril din „*Rădășeni* a lui dreaptă ocină și moșie, livezi și pomete, un iaz la Dealul lui Dobre, poiana lui

¹ Mihail Sadoveanu, *Opere*, vol. IV, București, 1955, p. 261.

² Ana Niculaiesă, Mihai Niculaiesă, *Din istoricul comunelor Rădășeni și Horodniceni*, Editura Litera, București, 1979, p. 25.

³ Vasile Ciurea, *Preistoria în vechiul ţinut al Sucevei*, București, 1931, p.7-8.

⁴ Mihail Costăchescu, *Documente Moldovenești înainte de Ștefan cel Mare*, Iași, vol. II, 1932, p. 163.

⁵ *Istoria României*, Editura Academiei Române, București, vol. II, 1962, p. 990.

Giurgiuman, la Dumbravă și un pomăt la Rădășeni” pe care le avea de la soția lui⁶. În tot secolul al XVIII-lea, începând din anul 1712, locitorii satului *Rădășeni* poartă numeroase proceze cu Mănăstirea Slatina, împotriva căreia se plâng de asuprire. Astfel, dacă la 1774 satul *Rădășeni* al Mănăstirii Slatina avea un număr de 98 de case cu 80 de birnici și 18 scutiți (11 popi, 5 nevolnici și 2 femei sărace⁷, la 1803 avea 200 de liuzi⁸ iar la 1816 erau 260 de locitori birnici⁹.

Oiconimul *Rădășeni* este format de la antroponimul *Radeș*, *Radoș* sau *Raduș*, derivat de la *Radu* și format cu sufixele *-eni*, *-ani*. Documentele îl vor menționa *Radeșani*, *Rădășani*, *Rădășiani*, *Rădășăni*, *Rădășeni*.

Lămășeni – situat în partea de nord-vest a comunei *Rădășeni*, satul Lămășeni se află la 14 km de municipiul Fălticeni. Unele izvoare spun că întemeietorii acestui sat sînt veniți din Transilvania, români de dincolo de Carpați ce fugeau din cauza asupririi maghiare accentuată la sfîrșitul secolului al XI-lea¹⁰. În consecință, apreciem că începuturile acestei așezări datează din secolul al XIII-lea. Primele documente însă, ce atestă existența acestui sat, datează de la 17 august 1586, cînd „Corce vataman de Lămășani și Groza ot tam sînt martori la hotornica satului Borghinești partea mănăstirii Slatina”¹¹.

Nu există un document care să ateste proveniența oiconimului Lămășeni, însă cercetările au dus la concluzia că provine de la întemeietorii satului, ce au adus cu ei și numele de Lămășeni. Acest lucru este susținut de faptul că în Transilvania, în comuna Albac din județul Alba există dealul Lămășoi și „un sat ce se numea Lămășoaia înainte de anul 1968. În primele documente, satul a fost numit pe rînd *Lămășani*, *Lomășani*, *Lămășiani*, *Lămășăni”¹².*

Pocoleni - satul *Pocoleni* e cea mai tîrnă așezare din partea de nord a Șomuzului Mare și componentă a comunei *Rădășeni*. Pentru prima dată, abia în 1784, este consemnată o moșie *Poculeni*¹³. În anul 1812 apare înregistrat ca siliște a moșiei *Rădășeni*¹⁴. În urma împroprietăririi din 1899, pe baza legii din 1889,

⁶ Catalogul documentelor moldovenești din Arhiva istorică centrală a statului, București, vol II, 1959, p. 396; Ana Niculăiasa și Mihai Niculăiasa, Zona Fălticenilor, București, 1981, p. 208.

⁷ P. G. Dmitriev, Moldova în epoca feudalismului, vol. II, partea I, Recensăminte populatiei Moldovei din anii 1772-1773 și 1774, Editura Știință, Chișinău, 1975, p.347.

⁸ Teodor Codrescu, Uricariul, vol. VII, Iași, 1886.

⁹ Corneliu Istrati, Condica vistieriei Moldovei din anul 1816, în “Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A. D. Xenopol”, Supliment I, Iași, 1979, p. 7.

¹⁰ Istoria României, Editura Academiei Române, vol. II, 1962, p. 85

¹¹ Teodor Balan, Documente Bucovinene, Cernăuți, vol.I, 1933, p. 94 .

¹² Ana Niculăiasa, Mihai Niculăiasa, op. cit., p. 25.

¹³ Nicolae Iorga, Studii și documente cu privire la Istoria Românilor, vol. VII, București, 1904.

¹⁴ Constantin N. Tomescu, Tablou de 40 mănăstiri și schituri din Moldova și cu arătarea moșilor ce aveau ele în 1812, Chișinău, 1933.

*Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din
comuna Rădășeni, județul Suceava*

apar și primele locuințe ale actualului sat *Pocoleni*¹⁵. Documentele secolului al XVIII-lea amintesc de *moșia Pocoleni*, proprietatea lui Ienache Canta și care o avea la schimb de la *Mănăstirea Rîșca*¹⁶.

Dacă avem în vedere prezența unui antroponim *Pocol*, format pe baza unui derivat regresiv (*pocol*) de la verbul (*a*) *pocoli* „a sta liniștit, potolit”¹⁷, am putea explica existența raportului de motivare între acest antroponim și derivatul cu sufixul toponomic specializat *-eni*. Dar, prezența trăsăturilor lingvistice ardeleniști în graiul satului *Pocoleni*, precum și relația lui de vecinătate cu satul *Lămășeni*, ne pot conduce, mai degrabă, spre concluzia că primul proprietar al satului a fost un anume *Pocolan* (*pocolean*), venit din localitatea *Pocola*, situată în Transilvania¹⁸. Pentru oiconimul *Pocola*, se au în vedere și formele *Pokolest* (anul 1828), *Pokola* (anul 1851) sau *Biharpoklos* (anul 1913)¹⁹. Aceste foarte dese coincidențe între antroponimele formate cu sufixul local *-(e)an(u)* și numele unor așezări românești din Transilvania nu pot fi întâmplătoare, cu atât mai mult cu cît exodul de români ardeleni este confirmat de cercetările istorice și lingvistice²⁰.

Glosar toponimic

Copăcel (Dealul Copăcel) – livadă de meri la est de satul *Lămășeni*. Hileonim simplu, format din subst. *copac*, articulat cu art. dim. *-cel*.

Crîșma la Floarea – cîrciumă situată în satul *Rădășeni*, cunoscută și sub numele de *Metropol*.

Economim compus, format din apelativul reg. *crîșma* (*cîrciuma*), prep. simplă în Ac. *la* și antroponimul *Floarea*.

Drumul Rîtului – drum ce pornește din satul *Rădășeni*, traversează partea de nord-est a satului și duce spre *Șomuzul Mare*.

Hodonim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *drumul* și apelativul toponimic *rîtului*.

¹⁵ Ana Niculăiescu, Mihai Niculăiescu, *op. cit.*, p. 74.

¹⁶ *Ibidem*, p. 73.

¹⁷ Iorgu Iordan, *Dicționar al numelor de familie românești*, editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983, p. 371.

¹⁸ Ion-Horia Bîrleanu, *Graiuurile din Valea Șomuzului Mare, I. Formarea numelor de sate*, Editura Sedcom Libris, iași, 1999, p. 122.

¹⁹ Coriolan Suciu, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, vol. II, București, 1968, p. 48.

²⁰ Ion-Horia Bîrleanu, *Emigrări ardeleniști la est de Carpați. Consecințe lingvistice*, Ed. Sedcom Libris, Iași, 1998, 43.

Fundoaia – partea de sud a *Gropii Lămășenilor*, la hotar cu satul *Rădășeni*. Semn de hotar sau parte de hotar; zona cea mai îndepărtată a unei văi, pe orizontală; fundătură.

Toponim simplu, format din subst. *fund*, derivat cu suf. augmentativ *-oia*.

Fundoaia < lat. *fundus* (CIH, I, 104; TIK, II, 654; CAN, 518; Scriban, 100, Șâineanu, II, 100); „loc unde se înfundă drumul” (MDA, II, 482); lat. *fundus* (DEXI, 774).

Iazul Ruștii – ogor la sud de satul *Rădășeni*, spre hotarul cu *Baia*. Candva, aici a existat un iaz.

Limnonim compus, format din apelativul toponimic articulat hotărît enclitic *iazul* și entopicul în G., *Ruștii*.

La Cărări – drum situat la intrarea în satul *Rădășeni*, dinspre *Fălticeni*.

Hodonim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și apelativul toponimic la pl., *cărări*.

La Moisii – cîrciumă situată în satul *Rădășeni*.

Economim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și antronimul *Moisii*.

La Pod la Faur – loc de întîlnire în centrul satului *Rădășeni*.

Toponim compus, format din hodonimul *pod*, precedat de prep. simplă în Ac. *la* și antronimul *Faur*, precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

Pe Deal la Cămin – punct important în satul *Lămășeni*, cunoscut sub numele de *Căminul Cultural*. Și astăzi aici se organizează diferite evenimente din sat.

Toponim compus (geomorfonim), format din prep. simplă în Ac. *pe*, entopicul *deal* și apelativul toponimic *cămin*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

Bahna Mare – teren aflat la nord de satul *Lămășeni*, spre pădurea *Prodana*.

Toponim compus, format din limnonimul articulat hot. enclitic *bahna* și determ. adj. *mare*.

Mare < lat. *mare*, -*is* (CIH, I, 158); lat. *mas*, *marem*, înțelesul în limba română explicîndu-se prin noțiunea de virilitate și nu de mărime, care a apărut mai întîi la animale, avînd legătură cu viața pastorală a românilor (CADE, 158); lat. *mare* (CAN, 749); lat. *mare*, -*is* (Şâineanu, III, 353); alb. *math* (Rosetti, ILR, 251); lat. *mas*, *maris* “care depășește dimensiunile obișnuite, medii” (DEXI, 1095-1096).

Bahna Rădășenilor – teren situat la intrarea în satul *Rădășeni*, dinspre *Fălticeni*.

Toponim compus, format din limnonimul articulat hot. enclitic *bahna* și oiconimul în G., *Rădășenilor*. Vezi *Rădășeni*.

Bahna Șomuzului – loc mocirlos situat pe lîngă *Șomuzul Mare* în localitatea *Pocoleni*.

Telmatoponim compus, format din subst. articulat cu articolul hotărît enclitic *bahna* și oiconimul articulat hotărît enclitic în G., *Șomuzului*.

Calea Mare – drum ce traversează satul *Lămășeni*.

*Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din
comuna Rădășeni, județul Suceava*

Hodonim compus, format din apelativul toponimic articulat hotărît enclitic *calea* și determinantul adjecțival *mare*.

Coasta Borghineștilor – ogor la ieșirea din satul *Lămășeni*, spre drumul dinspre *Pocoleni*.

Toponim compus (geomorfonim), format din entopicul art. hot. enclitic *coasta* și oiconimul în G., *Borghineștilor*.

Coasta Morii – coastă de deal cu o înclinare foarte mare, situată în satul *Pocoleni*.

Topicul apare în mod frecvent în toponime compuse, însotit de atributive, în acest caz fiind format entopicul articulat hotărît enclitic *coasta* și apelativul toponimic în G., *morii*.

Coasta Pocolenilor – coastă de deal cu o înclinarea foarte mare, situată la hotarul satului *Pocoleni* cu *Rădășeni*.

Toponim compus, format din entopicul articulat hotărît enclitic *coasta* și oiconimul în G., *Pocolenilor*.

Coasta < lat. *costa* (CIH, I, 58; CAN, 299; Scriban, 308; Șăineanu, II, 244.) lat. *costa*, -am (DLR, t. I, p. II, 600); lat. *costa* -ae „suprafață înclinată a unei înălțimi” (cf. DEXI, 389).

Cotul lui Vameș – nume de tarla pe moșia satului *Pocoleni*, situată lîngă *Somuzul Mare*.

Toponim compus, format din apelativul toponimic articulat hotărît enclitic *cotul* și antroponimul în G. articulat hot. proclitic *lui Vameș*.

cot < lat. *cubitus* (DEX, 242) „loc, porțiune unde un drum, o vale, etc. își schimbă brusc direcția; cotitură, întorsătură, meandru (al unei ape curgătoare)”.

Crîșma lui Apostol – birt situat în centrul satului *Pocoleni*.

Economim compus, format din apelativul reg. *crîșma* (cîrciuma) și antroponimul în G., articulat cu articol hot. proclitic, lui Apostol, numele proprietarului.

Crîșma Ultimul Leu – cîrciumă situată în centrul satului *Rădășeni*. Mai este cunoscută și sub numele de *La Fîntînă* sau *La Căteaua Leșinată*.

Economim compus, format din apelativul reg. *crîșma* (cîrciuma) și subst. *leu*, precedat de adj. pron. *ultimul*.

Dealul Buzii (Valea Buzii) – teren la nord-est de satul *Lămășeni*, spre *Pocoleni*.

Toponim compus, (geomorfonim), format din entopicul articulat hot. enclitic *dealul* și apelativul toponimic în G. *buzii*, articulat enclitic.

Dealul Cetățuii – deal ce traversează satul *Rădășeni* prin partea de sud-est.

Toponim compus, (geomorfonim), format din entopicul articulat hot. *dealul* și apelativul toponimic în G., *cetățuii*.

Dealul Doabrei – deal situat la hotarele satelor *Lămășeni*, *Horodniceni* și *Pocoleni*.

Toponim compus, (geomorfonom), format din entopicul articulat hot. enclitic *dealul* și apelativul toponomic *Doabrei*.

Dealul Păscăriei – situat la intrarea în satul *Pocoleni*, lîngă *Izvorul lui Tulbure*.

Toponim compus, (geomorfonom) format din entopicul articulat hot. enclitic *dealul* și antroponimul articulat hot. enclitic în G. *Păscăriei*.

Dealul Răzor – deal situat în partea de nord a satului *Rădășeni*, înspre *Pocoleni*.

Toponim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *dealul* și apelativul toponomic *răzor*.

Răzor < bg. *razor* (DEX, 922); „fîșie îngustă de pămînt nelucrat, servind drept hotar și potecă între două ogoare; hat”.

Dealul Viei – deal situat în partea de sud-est a satului *Rădășeni*, coboară spre sud la cota 403m (*Movila Rugului*).

Toponim compus, (geomorfonom), format din entopicul articulat hot. enclitic *dealul* și subst. în G., *viei*. Numele său provine de la existența în aceste locuri a unor culturi de viță de vie.

Drumul lui Ianovici – drum situat în partea de est a satului *Pocoleni*, care duce spre *Șomuzul Mare*.

Hodonim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *drumul* și antroponimul în G. articulat hotărît proclitic, *lui Ianovici*.

Drum – gr. *dromos* „cursă, drum” (CIH, II, 656), v. sl., sb. *drumă* < gr. *drόmos* (TIK, II, 578), sb. *drum* < gr. *drόmos* (CAN, 437), v. gr. *drúmos*, v. gr. și n. gr. *drόmos* „loc de alergare”, de unde și alb. *drom*, v. sl. *dromă*, bg. și sb. *drum* (Scriban, 449), bg. *drum* (Şăineanu, II, 441), v. gr. și biz. *drόmos* „alee, șosea”²¹, bg. *drum* < gr. (DM, 263), alb., sl., *drumă*, bg. srb. *drum* „cale de comunicație terestră” (cf. DEX, 321), „porțiune îngustă și continuă de teren bătătorit, pietruit, pavat, asfaltat, pe care se merge dintr-un loc în altul, pe jos sau cu un vehicul; cale de comunicație.”, sl. v. *дрочмъ*; bg. *бръум*, srb. *drum* (DEXI, 610).

Drumul Miresii (Drumul Niresii) – drum situat în partea de sud-est a satului *Rădășeni*.

Hodonim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *drumul* și apelativul toponomic în G., *miresii*.

Drumul Săștii – drum amenajat în partea de vest a satului *Lămășeni*, ce duce spre *Sasca Nouă*.

Hodonim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *drumul* și oiconimul în G. articulat hot. enclitic *Săștii*. Vezi *Sasca*.

²¹ H. Mihăescu, *Influența greacă asupra limbii române până în secolul al XV-lea*, Editura Academiei R.S.R., București, 1966, p. 81.

*Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din
comuna Rădășeni, județul Suceava*

Fînaț (Sub Fînaț) – terenul din dreapta drumului *Rădășeni – Lămășeni*, la ieșirea spre drumul din *Rădășeni*.

Fitonim simplu, format din apelativul toponimic articulat hotărât enclitic *fînaț/fineață* (fîn +-eață) < „loc într-o regiune de deal sau de munte, unde crește, în mod natural sau prin cultivare, iarba pentru fîn” (DEXI, 739).

Fîntîna din Groapa Rădășenilor – loc situat în sudul satului *Rădășeni*.

Emergotoponim compus, format din apelativul toponimic articulat hot. enclitic *fîntîna*, prep. simplă în Ac. *din*, subst. articulat cu art. hot. enclitic *groapa* și oiconimul în G., *Rădășenilor*.

Fîntînița la Ianovici – loc situat la intrarea în satul *Pocoleni*, dinspre *Fălticeni*, lîngă *Izvorul lui Tulgure*.

Emergotoponim compus, format din apelativul toponimic articulat hot. enclitic derivat cu suf. dim. -ița, *fîntînița*, prep. simplă în Ac. *la* și antroponimul în Ac. *Ianovici*, numele proprietarului.

Frâsinel (varianta literară **Frăsinel**) – islaz aflat la est de satul *Lămășeni* și la nord de *Movila Rugului*.

Hileonim simplu, format din subst. nearticulat, *frâsinel*.

Frăsinel < lat. *dictamnus fraxinella*, *frasin* + suf. -el. (DEX, 413): „plantă erbacee medicinală și ornamentală, cu flori mari, albe sau trandafirii, plăcut mirositoare”.

Fundoaia – partea sudică a *Gropii Rădășenilor*. Semn de hotar sau parte de hotar; zona cea mai îndepărtată a unei văi, pe orizontală; fundătură.

Toponim simplu format din subst. *fund*, derivat cu suf. augmentativ -oia.

Fundoaia < lat. *fundus* (CIH, I, 104; TIK, II, 654; CAN, 518; Scriban, 100, Șâineanu, II, 100); „loc unde se înfundă drumul” (MDA, II, 482); lat. *fundus*.

Fundul Băhnii – semn de hotar între *Dealul Frâsinelului* (ce aparține satului *Lămășeni*) și satul *Pocoleni*.

Toponim compus, format din apelativul toponimic articulat hot. enclitic *fundul* și telmatoponimul articulat hot. enclitic în G., *Băhnii*.

bahnă < ucr. *bahno* (DEX, 85), „loc mlăștinos acoperit cu iarbă sau cu stuf; smîrc”.

Gîrla lui Ianovici – braț de rîu situat pe stînga *Șomuzului Mare*, pe teritoriul satului *Pocoleni*.

Toponim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *gîrla*, și antroponimul în G., articulat hotărât proclitic, *lui Ianovici*.

gîrla < sl. veche *շրջո* „curs de apă(mai mic) în lunca unui rîu, care are debit permanent sau temporar; ramificație, braț al unei ape curgătoare mai mari” (DEXI, 807); bg. *gărlo* (DM, 338) și subst. articulat hotărât enclitic în G. *morii* < lat. *mōla*, -ae „instalație special amenajată pentru măcinarea cerealelor” (DEXI, 1178).

Glimeia – deal și țarină la nord de satul *Lămășeni*.

Geomorfonim simplu format din apelativul toponimic *Glimeia*.

Groapa Rădășenilor – partea de sud a satului *Rădășeni*, spre satul *Lămășeni*.

Toponim compus, format din subst. articulat cu art. hot. enclitic *groapa* și oiconimul *Rădășenilor*.

Hotarul lui Săvoaia – situat în satul *Pocoleni*, înspre Dealul Doabrei, la hotar cu satele *Pocoleni* – *Lămășeni*.

Toponim compus, format din apelativul toponimic articulat hot. enclitic *hotarul*, și antroponimul în G., articulat hot. proclitic, *lui Săvoaia*.

Hotar < mag. *határ* „linie de demarcare care desparte o proprietate, o moșie de alta, un sat sau un oraș de altul” (DEXI, 869).

Iazul de pe izlaz – iaz ce aparține satului *Rădășeni*, situat pe izlazul din sat.

Toponim compus, format din limnonimul articulat hot. enclitic *iazul*, prep. compusă *de pe* și fitonimul *izlaz*.

În Bahnă – teren aflat la hotarul satului *Lămășeni* cu satul *Pocoleni*.

Limnonim simplu, format din prep. simplă în Ac. *în* și apelativul toponimic *bahnă*.

În Crucile Drumului – intersecție de drumuri la ieșirea din satul *Lămășeni* spre *Pocoleni*, în *Bahnă*.

Toponim compus, format din prep. simplă în Ac. *în*, subst. la pl. articulat hot. enclitic, folosit cu sens figurat, *crucile* și subst. în G., *drumului*.

În Deal la Cruce – loc de întâlnire la biserică din deal, pe dreapta, în satul *Lămășeni*.

Geomorfonim compus, format din prep. simplă în Ac. *în*, apelativul toponimic la pl. *deal* și apelativul toponimic *cruce*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

În Huci la Gafita – huci situat în vestul satului *Rădășeni*, aparținând familiei *Gafita*.

Fitonim compus, format din prepoziția simplă în Ac. *în*, apelativul toponimic *huci*, prepoziția simplă în Ac. *la* și antroponimul *Gafita*.

În Huci la Manolache – loc cu arbuști situat la hotarul satelor *Rădășeni* și *Pocoleni*. Locul mai este cunoscut și ca *Păduricea lui Manolache*.

Fitonim compus, format din prepoziția simplă în Ac. *în*, apelativul toponimic *huci*, prepoziția simplă în Ac. *la* și antroponimul *Manolache*.

În Iaz (La Iaz, Peste Iaz) – țarină la sud de satul *Lămășeni*, unde fusese pînă în preajma primului război mondial, *Iazul Boierului*²² (peste 15ha).

Limnonim simplu, format din apelativul toponimic *iaz*, precedat de prepozițiile simple în Ac. *în*, *la*, *peste*.

²² Ana Niculăiasa, Mihai Niculăiasa, *Din istoria comunelor Rădășeni și Horodniceni*, Editura Litera, București, 1979, p. 13.

*Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din
comuna Rădășeni, județul Suceava*

Iaz < sl. jazū (DEX, 485): „lac artificial format prin stăvilierea cu baraj de pămînt sau prin abaterea unui curs de apă și destinat creșterii peștilor ori folosit pentru irigații, morărit etc”.

La Bodegă – crîșma satului *Lămășeni*, situată în partea centrală a localității.

Economim simplu, format din apelativul toponimic *bodegă*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

Bodegă < germ. *bodega* (DEX, 110): „local mic în care se consumă aperitive și băuturi (alcoolice)”.

La Bolohan – loc unde recent s-a instalat o sondă de gaze naturale, situat pe vîrful *Dealului Doabra*. Denumirea locului este dată de numele unei familii care a avut ogor acolo.

Toponim simplu, format din antroponimul *Bolohan*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Bulgărie – ogor în partea de nord a satului *Rădășeni*, pe lîngă pîrful satului.

Toponim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și entopicul *bulgărie*.

Bulgărie < sl. *blügarinū*; *bulgar+* suf. *-ie* (DEX, 124); „grădină sau teren cultivat cu zarzavat”.

La Cabană – loc de agrement situat în partea de sud-vest a satului *Rădășeni*. Aici a existat o cabană unde se desfășurau diferite evenimente în perioada comunistă. Actualmente, se încearcă construirea unui nou spațiu de agrement pentru locitorii satului *Rădășeni*.

Oiconim simplu, format din apelativul toponimic *cabană*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Canton – situat pe partea stîngă a drumului care duce spre *Cornu Luncii*.

Oiconim simplu, format din apelativul toponimic *canton*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

Canton < fr. *canton* „, unitate în administrația, întreținerea și paza pădurilor, în care activează pădurarul; locuință acestuia” (DEXI, 287).

La Cireș – tarla aflată între satele *Lămășeni* și *Sasca*.

Hileonim simplu, format din apelativul toponimic *cireș*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Cruce pe Izlaz – ogor situat în nord-vestul satului *Rădășeni*.

Toponim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, apelativul toponimic *cruce* și economimul *izlaz*, precedat de prep. simplă în Ac. *pe*.

La Dugheană (Haşbubu) – cîrciumă situată în satul *Rădășeni*.

Economim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și apelativul toponimic *dugheană*.

Dugheană < tc. *dükkîn* (DEX, 335); „prăvălie mică și săracăcioasă”.

La Fântâna Eroilor (La Fântînă) – punct de întâlnire situat în mijlocul satului *Rădășeni*, azi stație de microbuze.

Emergotoponim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, entopicul articulat hot. enclitic *fântâna* și apelativul toponimic în G., *eroilor*.

La Fântînă pe Izlaz – fântână construită pe izlazul satului *Rădășeni*.

Emergotoponim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, apelativul toponimic *fântînă* și economul *izlaz*, precedat de prep. simplă în Ac., *pe*.

La Grajduri – ogor la sud-vest de satul *Lămășeni*, spre *Sasca*, unde au fost grajdurile C.A.P.

Toponim compus, format din apelativul toponimic la pl. *grajduri* și prep. simplă în Ac. *la*.

La Grecu (La Mincinosul) – cîrciumă situată în partea de nord a satului *Rădășeni*.

Econom simplus, format din prep. simplă în Ac. *la* și antroponimul *Grecu*.

La Hotarul Băii – ogor și drum de acces situat la hotarul dintre *Rădășeni* și *Baia*.

Limeonim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, entopicul articulat cu art. hot. enclitic *hotarul* și oiconimul în G. *Băii*.

La Huci – țarină la sud de satul *Lămășeni*, pe unde trecea *Calea Mare*.

Hileonim simplus, format din apelativul toponimic *huci*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

Huci < ucr. *husca* (DEX, 481): “(reg.) huceag”.

La Izvoare – țarină la sud-vest de satul *Lămășeni*, unde au fost grajdurile C.A.P.

Emergotoponim simplus, format din prep. simplă în Ac. *la* și entopicul nearticulat *izvoare*.

La Izvor la Popovici – izvor amenajat de familia Popovici, în nord-estul satului *Rădășeni*, spre *Lămășeni*, sub *Fînaț*.

Emergotoponim compus, format din prepoziția simplă în Ac. *la*, apelativul toponimic *izvor*, și antroponimul *Popovici*, precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

La Izvorul lui Tulbure – situat la intrarea în satul *Pocoleni*, pe șoseaua principală, ce leagă satul de municipiul *Fălticeni*. Izvorul a fost amenajat de către familia *Tulbure* din *Pocoleni*.

Emergotoponim compus, format din prepoziția simplă în Ac. *la*, entopicul articulat hotărât enclitic *izvorul*, și antroponimul în G. articulat hotărât proclitic, *lui Tulbure*.

izvor < sl. *izvorū* (DEX, 512), sl. v. изворъ „loc de unde izvorăște la suprafață pămîntului un izvor, o apă curgătoare; începutul, obîrșia unui curs de apă” (DEXI, 945).

La Lămășanca – țarină situată în satul *Rădășeni*, la hotar cu satul *Pocoleni*.

*Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din
comuna Rădășeni, județul Suceava*

Toponim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și oiconimul articulat hot enclitic, în G., *Lămășanca*.

La Lutărie – loc situat în partea de sud a satului *Pocoleni*, pe *Dealul Păscăriei*. Un asemenea loc a existat și în satul *Lămășeni*, lîngă pădurea *Prodana* dar și în satul Răeășeni, pe izlaz. A fost interzisă însă prelucrarea lutului, întrucît exista pericolul surpării dealurilor.

Telmatoponim simplu, format din apelativul toponimic nearticulat *lutărie*, precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

lutărie < *lut* + suf. -ărie.

lutărie < *lут* (DM, 470); lat. *lütum*, -i „loc, groapă de unde se scoate sau din care s-a scos lutul” (DEXI, 1073).

La Mesteceni – pădurice de mesteceni, situată pe *Dealul Cetățuii*, în satul *Rădășeni*.

Hileonim simplu, format din apelativul toponimic la pl. *mesteceni*, precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

La Moară la Fîntînă – moară veche din satul *Rădășeni*, situată în centrul satului, lîngă *Fîntîna Eroilor*.

Toponim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, apelativul toponimic *moară* și emergotoponimul *fîntînă*, precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

La Moară la Rusu – moară situată în satul *Pocoleni*.

Toponim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, apelativul toponimic *moară* și antroponimul *Rusu*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Moară la Săvel – moară în satul *Lămășeni*, situată lîngă școala din sat.

Toponim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, apelativul toponimic *moară* și antroponimul *Săvel*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Moară la Șandru – moară nouă în satul *Rădășeni*, ce aparține familiei *Şandru*.

Toponim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, apelativul toponimic *moară* și antroponimul *Şandru*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Moară la Tanasă – situată în partea de vest a satului *Lămășeni*, moara aparține familiei *Tanasă*.

Toponim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, apelativul toponimic *moară* și antroponimul *Tanasă*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Movilă (La Movila Prodăñii) – loc situat în satul *Lămășeni*, fost punct de orientare și observator în al doilea război mondial.

Geomorfonim simplu, alcătuit din apelativul toponimic *movilă*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*; geomorfonim compus, alcătuit din apelativul toponimic articulat hot. enclitic *movila*, precedat de prep. simplă în Ac. *la* și apelativul toponimic în G., *Prodăñii*.

La Observator – cel mai înalt punct al satului *Rădășeni*, situat pe *Dealul Glimeii*.

Oronim compus, format din prep. simplă în Ac. *la* și apelativul toponimic *observator* < fr. *observatoire*, germ. *observatorium* (DEXI, 1293).

La Panțiru – drum ce traversează partea de nord a satului *Rădășeni*, cunoscut după numele familiei *Panțiru* din sat.

Toponim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și antroponimul *Panțiru*.

La Părău la Chiriac – affluent al pârâului Lămășanca, situat pe *Drumul Lămășenilor*.

Hidronim compus, format din prepoziția simplă în Ac. *la*, entopicul *Părău* și antroponimul *Chiriac*, precedat de prepoziția simplă în Ac., *la*.

La Plopi – loc situat pe *Dealul Glimeii*, în satul *Rădășeni*.

Hileonim simplu, format din apelativul toponimic *la* pl. *plopi*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Podul din Bahnă – podeț amenajat peste *Pîrîul Puntișoară*, situat la ieșirea din satul *Lămășeni* spre *Pocoleni*.

Hodonim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *podul*, precedat de pre. Simplă în Ac. *la* și telmatoponimul *bahnă*, precedat de prep. simplă în Ac., *din*.

La Porți – porți construite din lemn, situate la intrarea în satul *Rădășeni*, dinspre *Fălticeni*. Primele porți au fost aşezate aici în anul 1977. Pentru că vechile porți s-au stricat, în anul 2016 au fost construite noile porți.

Limeonim simplu format din apelativul toponimic *la* pl. *porți* și prep. simplă în Ac. *la*.

La Răzîmi – o fostă pădure de salcîmi, actualmente un ogor, în satul *Lămășeni*.

Limeonim simplu, format din apelativul toponimic *răzîmi*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Ruptură – ieșirea din satul *Rădășeni* spre *Lămășeni*.

Toponim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și apelativul toponimic *ruptură*.

La Saivan – loc situat în partea de nord-vest a satului *Rădășeni*, pe izlaz. Saivanele au fost construite de C.A.P., dar după 1990 au fost distruse de locitorii, și a rămas doar apelativul locului.

Toponim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și apelativul toponimic *la sg., saivan*.

La Stîncă – drum ce traversează partea de sud-est a satului *Rădășeni*.

Hodonim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și geomorfonimul *stîncă*.

Stîncă < sl. Veche ctreha- “zid, perete, piatră”, “bloc mare de piatră (în munți), de obicei cu pereții drepti și colțuroși, lipsit de vegetație; stană” (cf. DEXI, 1890).

*Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din
comuna Rădășeni, județul Suceava*

La Stejari (La Stejări) – teren de păscut oile, la ieșire din satul *Lămășeni*, spre *Groapa Rădășenilor*.

Hileonim simplu, format din apelativul toponimic la pl. *stejari* (sau regionalismul *stejări*), precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

La Stufărie (La Stuhărie) – loc situat în satul *Pocoleni*, lîngă *Șomuzul Mare*.

Telmatoponim simplu format din apelativul toponimic nearticulat *stufărie* (*stuf* + *-ărie*) și prepoziția simplă în Ac. *la*.

stuf < lat. *styphus* (= *stypa* + *typyhe*) „plantă erbacee perenă din familia gramineelor, cu tulpina înaltă și dreaptă, cu frunzele lanceolate și cu florile violete sau gălbui, dispuse în panicule terminale, folosită la acoperitul caselor, ca materie primă pentru obținerea celulozei, a hîrtiei, etc.; trestie (*phragmites communis*)” (DEX, 1062).

La Stuh – țarină la nord de *Lămășeni*.

Telmatoponim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și apelativul toponimic *stuh*.

La Șipot la Chiriac – izvor amenajat pe *Drumul Lămășenilor*, spre *Pocoleni*.

Toponim compus format din entopicul *șipot*, prep. simplă în Ac. *la* și antroponimul în Ac. *Chiriac*, precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

La Şuşa – (Regionalismul cuvântului *șosea*) drumul dinspre *Lămășeni* spre *Pocoleni*.

Hodonim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și forma arhaică a entopicului *șosea* (*șuşa*).

Șosea < fr. *chaussée* (DEX, 1092); „cale de comunicație interurbană, pietruită sau asfaltată; p. restr. stradă largă, de acces într-un oraș, care continuă căile de comunicație interurbane”.

La Troacă la Ciobîcă – izvor amenajat pentru vite, pe drumul principal al satului *Lămășeni*.

Emergotoponim compus, format din prep. simplă în Ac. *la*, apelativul toponimic *troacă* și antroponimul *Ciobîcă*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

La Troiță – situată în satul *Pocoleni*, lîna *Șipăt*, la intrarea în sat dinspre Fălticeni.

Toponim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la*, și apelativul toponimic *troiță*.

troiță < sl. *troica*, „cruce mare de lemn sau de piatră (împodobită cu picturi, inscripții și uneori încadrată de o mică construcție), așezată la răspîntii, pe lîngă fîntîni, sau în locuri legate de un eveniment” (DEX, 1149).

La Velnîță – loc unde și astăzi există un cazan de făcut țuică, în satul *Rădășeni*, lîngă biserică *Sf. Mercorie și Ecaterina*.

Toponim simplu, format din prep. simplă în Ac. *la* și apelativul toponimic *velniță*.

Velnījā < ucr. *vynnyč'a* (DEX, 1191); „instalație rudimentară (la țară) pentru fabricarea rachiului, țuicii, spiritului; povarnă”.

Livada lui Mercore – livadă de meri, situată în sudul satului *Rădășeni*. Livada poartă numele proprietarului, Mercore.

Toponim compus, format din fitonimul articulat hot. enclitic *livada* și antroponimul în G., articulat hot. proclitic, *lui Mercore*.

Livada < v. sl. *livada*, bg. *livadu* (CIH, II, 144), v. sl. *livada* (CAN, 720); v. sl., bg. *liváda*, după n. gr. *livadion*, *livadī* (Scriban, 753); bg. *livada*, ucr. *levada* (Şâineanu, III, 328); sl., bg., sb. *livada* (DLR, t. II, p. II, fsc. 3, 1948, 165); bg. *livada*, ucr. *levada* (DM, 462); „suprafață de teren cultivată cu pomi fructiferi; suprafață de teren pe care se lasă să crească iarba pentru cosit sau pentru păsunat” (DEXI, 1057).

Livada lui Vlad – livadă de meri, peri și cireși, situată în nordul satului *Rădășeni*. Livada poartă numele proprietarului, Vlad.

Toponim compus, format din fitonimul articulat hot. enclitic *livada* și antroponimul în G., articulat hot. proclitic, *lui Vlad*.

Mălaiește – ogor cu sol nisipos, la marginea estică a satului *Lămașeni*.

Toponim simplu, format din oiconimul *Mălaiește*.

Monumentul la Cruce – cruce construită în anul 2008 pe *Dealul Cetățuii*, în satul *Rădășeni*.

Toponim compus, format din limeonimul articulat hot. enclitic *monumentul* și apelativul toponimic *cruce*, precedat de prep. simplă în Ac. *la*.

Movila Rugului – deal (403m) aflat la hotarele satelor *Lămașeni* cu *Rădășeni*.

Geomorfonim compus, alcătuit din subst. articulat hot. enclitic *movila* și apelativul toponimic în G., *rugului*.

Movilă < sl. *mogyla* (DEX, 678): „ridicătură de pămînt naturală, mai mică și mai rotunjită decât dealul, care se află de obicei în regiunile de câmpie sau de podișuri joase”.

Pădurea Prodana – pădure de brad și foioase, aflată în nord-vestul satului *Lămașeni*, spre *Mihăiești*.

Hileonim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *pădurea* și apelativul toponimic *Prodana*.

Pădure < lat. *palus*, *-ūdis* (TIK, D., III, 1106), lat. *paludem*, clas. *palus*, *-udem* „mlaștină” (CADE, D., 196); lat. *palus* (PHI., OR, II, 649); lat. *padulem*, clas. *palus*, *-udem* (T. Papahagi, DDA, 1974, 952); lat. *padule* < *palus*, *-ūdis* „baltă” (DM, 593); lat. *padūle* < *palus*, *-udis* „mlaștină, baltă” (DEXI, 1399).

Păduricea la Cabană – pădure de foioase situată în jurul cabanei, în satul *Rădășeni*.

Hileonim compus, format din subst. articulat hot. enclitic *păduricea* (*pădure*+ suf. dim. *-icea*) și apelativul toponimic *cabană*, precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

*Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din
comuna Rădășeni, județul Suceava*

Păduricea la Miron – mică pădure de foioase, în vestul satului *Rădășeni*.

Hileonim compus, format din entopicul articulat hotărît enclitic *păduricea* (*pădure* + suf. dim. *-icea*), prep. simplă în Ac. *la* și antroponimul *Miron*.

Pîrîul Bulatău – izvorăște din zona unde se află *Cabana* și se varsă în *Iazul Bulătău*, pe hotarul comunei *Cornu Luncii*.

Hidronim compus, simplu, spontan, format din entopicul articulat hot. enclitic *pîrîul* și apelativul toponimic *bulatău*.

Pîrîul Lămășanca – traversează satul *Pocoleni* prin partea de nord-vest. Izvorăște din *Dealul Cornii*, și se varsă în *Șomuzul Mare*.

Hidronim compus format din entropicul articulat hotărît *pîrîul* și oiconimul *Lămășanca*.

Pîrîul lui Ciobanu – affluent al *Pîrîului Lămășanca*, izvorăște din *Dealurile Doabrei*, situat pe *Drumul Lămășenilor*.

Hidronim compus, format din entopicul articulat hotărît enclitic *pîrîul* și antroponimul în G., articulat hotărît proclitic, *lui Ciobanu*.

Pîrîul Lupului – pîrîu situat în nordul satului *Rădășeni*, affluent al *Pîrîului Satului*. Denumirea vine de la faptul ca iarna, apăre lupi în această zonă.

Hidronim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *pîrîul* și apelativul toponimic în G., *lupului*.

Pîrîul Puntișoara – affluent al *Pîrîului Lămășanca*, ce trece prin țarina *Puntișoară*.

Hidronim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *pîrîul* și apelativul toponimic *puntișoara*.

Pîrîul Satului – izvorăște din dealul situat lîngă fosta cabană, traversează satul *Rădășeni* și se varsă în *Șomuzul Mare*.

Hidronim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *pîrîul* și apelativul toponimic în G., *satului*.

Pe Horbază – pășune și teren arabil situat la hotarul cu *Fălticeni*. Aici a fost baza horticolă a *Stațiunii de Cercetare Pomicolă Fălticeni*.

Pe Punte la Maxim – loc situat în satul *Pocoleni*, înspre podeni, construit în dreptul ogorului familiei *Maxim*.

Toponim compus, format din apelativul toponimic nearticulat *punte*, precedat de prep. simplă în Ac. *pe* și antroponimul în Ac. *Maxim*, precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

punte < lat. *pons, -ntis*, „pod îngust (format adesea dintr-o scindură sau dintr-o bîrnă) așezat peste un sănț, peste o rîpă sau peste o apă, care poate fi trecut numai cu piciorul.” (DEX, 898).

Podul Vacilor – situat pe izlazul satului *Rădășeni*, în marginea de vest a satului, lîngă cimitir.

Hodonim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *podul* și apelativul toponimic în G., articulat hot. enclitic, la pl., *vacilor*.

Prodana – deal și țarină rîpoasă între *Lămășeni* și *Pădurea Prodana*.

Geomorfonim simplu format din apelativul toponimic *Prodana*.

Puntișoară (În Puntișoară) – țarină la nord de satul *Lămășeni*.

Hodonim simplu format din diminutivul subst. *punte* (*punte*+ suf. -ișoară).

Punte < lat. *pons, pontis* (DEX, 898); „pod îngust (format adesea dintr-o scindură sau dintr-o bârnă) așezat peste un șant, peste o rîpă sau peste o apă, care poate fi trecut numai cu piciorul”.

Stîna lui Arsenie – situată în satul *Pocoleni*, pe *Coasta Borghinești*, după *Dealul Doabrei*.

Toponim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *stîna*, și antroponimul articulat hot. proclitic *lui Arsenie*.

Stîna lui Irimescu – situată în satul *Pocoleni*, înspre drumul spre *Fălticeni*, la *Şipărăt*.

Toponim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *stîna*, și antroponimul articulat hot. proclitic *lui Irimescu*.

Stîna lui Onofrii (Stîna lui Onofrei) – stînă ce aparține familiei Onofrei și se află pe teritoriul satului *Lămășeni*.

Toponim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *stîna*, și antroponimul articulat hot. proclitic *lui Arsenie*.

Sub Fînaț – terenul din dreapta drumului *Rădășeni* – *Lămășeni*, la ieșirea drumului din *Rădășeni*.

Fitonim compus, format din prep. simplă în Ac. *sub* și apelativul toponimic *fînaț*.

Şîpătul lui Grecu – situat în *Pocoleni* lîngă *Hotarul lui Săvoaia*. Este amenajat un izvor cu apă potabilă pentru trecători.

Toponim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *şîpotul* și antroponimul în G. articulat hot. proclitic, *lui Grecu*.

Şîpot (reg. *şîpăt, şîpît, şîpot*) < bg. *şepot*, „murmur” (DEX, 1089) „izvor a cărui apă țîșnește cu putere și care este captată printr-un jheab sau printr-o țeavă; loc unde o apă curge repede; vîrtej”.

Troița la Ruptură – troiță situată în nord-vestul satului *Rădășeni*, spre *Lămășeni*.

Toponim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *troița* și apelativul toponimic *ruptură*, precedat de prep. simplă în Ac., *la*.

Troița pe Drumul Rîtului – troiță făcută de familia Mercore, situată în satul *Rădășeni*.

Toponim compus, format din entopicul articulat hot. enclitic *troița*, hodonimul articulat hot. enclitic *drumul*, precedat de prep. simlpă în Ac. *la* și apelativul toponimic articulat hot. enclitic în G., *rîtului*.

*Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din
comuna Rădășeni, județul Suceava*

Valea Buzii – tarla pe partea sudică a *Dealului Buzei*, la nord de satul *Lămășeni*.

Toponim compus (geomorfonim) format din entopicul articulat hot. enclitic *valea* și apelativul toponimic articulat hot. enclitic, în G., *buzii*.

Vișina – livadă de meri, peri și vișini, în partea de est a satului *Rădășeni*, peste iazul de pe islaz.

Fitonim simplu format din apelativul toponimic *vișina*.

Bibliografie

I. Lucrări de referință (atlase, dicționare, hărți)

*** *Ancheta Toponimică*, Iași, Institutul de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor din Iași, 1978.

*** *Anuar de lingvistică și istorie literară*, Iași, Academia Română, Filiala Iași, 1950 și urm.

Ancheta dialectală ca formă de comunicare, de Stelian Dumistrăcel, în colaborare cu Doina Hreapă și Ion-Horia Bîrleanu, Editura Academiei Române, Iași, 1997.

Arhiva Iсторică Centrală a Statului, Catalogul documentelor moldovenesti, Vol. I-III, București, 1957/1968.

Arhivele Statului Iași, Catagrafia ținuturilor (Moldovei) din 1845-1846, ms. Fond Visteria Moldovei. Tr. 1423, op. 1619.

Atlasul lingvistic român pe regiuni. Transilvania, de Grigore Rusu, Viorel Bidian, Dumitru Loșonți, vol. I, București, 1992.

Borza, I., *Dicționar etnobotanic cuprinzând denumirile populare românești și în alte limbi ale plantelor din România*, București, 1968.

*** *Chestionar toponimic și entopic general cu un glosar de entopice onomasiologic*, Iași, Institutul de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor Iași, 1978.

Constantinescu, N.A., *Dicționar onomastic românesc*, București, 1963.

Condică Visteriei Moldovei din anul 1816, Editura Cornelius Istrate, Supliment I, 1979.

Costăchescu, M., Manuscrise, nr. A-2000-XIV, Academia Română.

Dicționarul limbii române (sub redacția lui Sextil Pușcariu), București, Academia Română, 1913-1941.

Documenta Romaniae Historica. A. Moldova, București, Editura Academiei R. S. R.; vol. I (1384-1448), întocmit de C. Cihodaru, I. Caproșu și L. Șimanschi, 1975; vol. II (1449-1484), întocmit de Leon Șimanschi în colaborare cu Georgeta Ignat și Dumitru Agache, 1976; vol. III (1487-1504), întocmit de C. Cihodaru, I. Caproșu și N. Ciocan, 1980.

Frunzescu, Dimitrie, *Dicționar geografic, administrativ și statistic al României*, București, 1871.

Gonța, Alexandru, *Documente privind istoria României*, A. Moldova, veacurile XIV-XVII (1384-1625), Indicele numelor de locuri, București, Editura Academiei, 1990.

Grigorovitză, Em., *Dicționarul geografic al Bucovinei*, București, 1908.

Hașdeu, Bogdan, Petriceicu, *Etymologicum Magnum Romaniae*. Dicționarul limbii istorice și poporane a românilor. Ediție îngrijită și studiu introductiv de Grigore Brâncuș, vol. I-III, București, 1972-1976.

Noul Atlas lingvistic al României. Moldova și Bucovina. Date despre localități și informatori, de Vasile Arvinte, Stelian Dumistrăcel, Ion A. Florea, Ion Nuță, Adrian Turculeț, București, Editura Academiei, vol. I, 1987; vol. II, 1997.

Şăineanu, Lazar, *Dicționar universal al limbii române*, ediția a VI-a, Craiova, 1925.

Tezaurul toponimic al României. Moldova și Bucovina, vol. I, *Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale. 1772-1988, partea I, A. Unități simple (Localități și moșii), A-O; Partea a II-a, A. Unități simple (Localități și moșii), P-30 Decembrie; B. Unități Complexe*, Iași, Editura Academiei Române, 1991-1992.

Tezaurul toponimic al României. Moldova, vol. I, partea a IV-a, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2005.

Tezaurul toponimic al României. Transilvania, Dumitru Loșonță și Sabin Vlad, București, Editura Academiei Române, 2006.

Volume

Balan, Teodor, *Documente Bucovinene*, Cernăuți, vol.I (1507-1653), 1933; vol. II (1519-1662), 1934; vol. III (1573-1720), 1937; vol. IV (1720-1745), 1938; vol.V (1745-1760), 1939; vol. VI (1760-1833), București, 1941.

Bîrleanu, Ion-Horia, Vasile Pavel, *Atlasul lingvistic român pe regiuni. Basarabia. Nordul Bucovinei. Transnistria, volumul I, Chișinău*, "Știință", 1993.

Bîrleanu, Ion-Horia, *Particularități fonetice și lexicale reflectate în antroponimia din Valea Șomuzului Mare (jud. Suceava)*, în "Studii de onomastică", vol. IV, Cluj-Napoca, 1987.

Bîrleanu, Ion-Horia, *Emigrări ardelenești la est de Carpați. Consecințe lingvistice*, Iași, Editura Sedcom Libris, 1998.

Bîrleanu, Ion-Horia, *Graiuurile din Valea Șomuzului Mare*, vol. I, *Formarea numelor de sate*, Iași, Editura Sedcom Libris, 1999; vol. II, *Fonetica*, Iași, Editura Sedcom Libris, 2000.

Bogdan, Ioan, *Documentele lui Ștefan cel Mare, București*, vol. I, 1913, vol. II, 1914.

Burci, Iustina, *Toponimia și antroponimia Moldovenească (sec XVIII)*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 2003.

Burețea, Emilian, *Contribuții la studiul toponimiei românești*, Craiova, Editura Universitară, 1994.

Candrea, I. A., *Probleme de toponimie (curs)*, București, 1930-1931.

Cantemir, Dimitrie, *Descriptio Moldavie*, București, 1872.

Ciurea, Vasile, *Preistoria în vechiul ținut al Sucevei*, București, 1931, p.7-8.

Chiriac, D., *Așezările rurale din Moldova*, Iași, 1978.

Conea, Ioan, *Geografie istorică, toponimie și terminologie geografică*, Editura Academiei Române, București, 1993.

Costăchescu, V. și preot paroh Pleșoianu, V., *Istoria Bisericii Parohiale Sfânta Cuvioasa Paraschiva din satul Pleșești, precedată de istoricul comunei*, lucrată de Vasile Costăchescu, 1913.

Costăchescu, M., *Documente Moldovenești înainte de Ștefan cel Mare*, Iași, vol. I și II, 1932.

Coteanu, Ion, *Elemente de dialectologie*, București, 1961.

Crețean Remus, *Toponimie geografică*, Timișoara, Editura Mirton, 2000.

Dan, Ilie, *Toponimie și continuitate în Moldova de nord*, Iași, Editura Junimea, 1980.

Densușianu, Ovid, *Probleme de toponimie și onomastică*, curs litografiat, 1929.

*Atestarea și semnificația denominativă a toponimelor din
comuna Rădășeni, județul Suceava*

- Dragu, Gh., *Toponimie geografică*, partea I (curs), București, 1973.
- Draganu, Nicolae, *Toponimie și istorie*, Cluj, Institutul de arte grafice "Ardealul", 1928.
- Draganu, Nicolae, *Români din veacurile IX-XIV pe baza toponomiei și onomasticii*, București, 1933.
- Draganu, Nicolae, *Vechimea și răspândirea românilor pe baza toponomiei și a onomasticiei*, Vălenii de Munte, 1934.
- Eremie, A. I., *Nume de localități. Studiu de toponimie moldovenescă*, Chișinău, 1970.
- Frățilă, Vasile, *Contribuții lingvistice*, Timișoara, Editura de Vest, 1993.
- Frățilă, Vasile, *Lexicologie și toponimie românească*, Timișoara, Editura Facla, 1987.
- Frățilă, Vasile, *Studii lingvistice*, Timișoara, Editura Excelsior, 1999.
- Frățilă, Vasile, *Studii de toponimie și dialectologie*, Timișoara, Editura Excelsior, 2002.
- Gheție, Ion, *Baza dialectală a limbii române*, București, 1975.
- Ghibănescu, Ghe., *Surete și izvoade*, Iași, vol. I, 1906.
- Giuglea, George, *Cuvinte românești și românce. Studii de istoria limbii, etimologie și toponimie*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.
- Ghibănescu, Ghe., *Surete și izvoade*, Iași, vol. I, 1906.
- Goangă, N. Z., Gănescu, Ilie, *Indicatorul analitic și alfabetic al comunelor și plășilor din România*, București, 1912.
- Goicu, Viorica, *Onomastica românească*, Timișoara, 2001.
- Graur, Al., *Etimologii românești*, București, Editura Academiei, 1963.
- Graur, Al., *Nume de persoană*, București, Editura Științifică, 1965.
- Grămadă, Nicolae, *Toponimia minoră a Bucovinei*, îngrijirea ediției, studiu introductiv, bibliografia, notele și indicele: Ion Popescu-Sireteanu, introducere de D. Vatamaniuc, vol. I-II, București, Editura Anima, 1996.
- Iacobescu, Mihai, *Din istoria Bucovinei*, vol. I, București, Editura Academiei Române, 1995.
- Iordan, Iorgu, *Nume de locuri românești în Republica Populară Română*, vol. I, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1952.
- Iordan, Iorgu, *Toponimia românească*, București, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1963.
- Iorga, Nicolae, *Istoria Românilor*, I-X, București, 1936-1939.
- Iosep, Ioan, *Toponomastică geografică*, Metodologie și lucrări practice (curs).
- Isac, Virginia, *Catalog de documente din Arhivele Statului Iași*, Moldova, vol. I (1395-1595), București, 1989.
- Loșonți, Dumitru, *Soluții și sugestii etimologice*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2001.
- Matei, D. Mircea, Emandi, Emil I., *Habitatul medieval rural din valea Moldovei și din bazinul Șomuzului Mare*, Secolele XI-XVII, București, 1982.
- Moise, Ioan, *Studii de onomastică*, Pitești, Editura Tehnică "Tip-Naște", 1994.
- Moldovanu, Dragoș, ș. a., *Tezaurul toponomic al României. Moldova. Vol. I (1991), vol. II (1992)*, București.
- Neruț, Ecaterina, *Satul moldovenesc în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Contribuții demografice*, Iași, Universitatea "Al. I. Cuza", 1984.
- Nicolae, Ion, *Toponimie geografică*, București, Editura Meronia, 2006.

- Niculăiescu, A., Niculăiescu, M., *Din istoricul comunelor Rădășeni și Horodniceni*, Ed. Litera, București, 1979.
- Niculăiescu, Ana, Niculăiescu, Mihai, *Istoria localităților din zona sud-estică a județului Suceava în date și cifre*, Editura Litera, București, 1976.
- Pascu, G., *Sufixe românești*, București, Edițiunea Academiei Române, 1916.
- Pătruț, Ioan, *Nume de persoane și nume de locuri românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.
- Pătruț, Ioan, *Onomastica românească*, București, 1980.
- Pușcariu, Sextil, *Limba română, vol. I, Privire generală*, București, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, 1940; *vol. II, Rostirea*, București, 1959.
- Russu, I.I., *Etnogeneza românilor*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981.
- Sadoveanu, M., *Opere*, vol IV, București, 1955.
- Saussure, Ferdinand de, *Curs de lingvistică generală*, Iași, Editura Polirom, 1998.